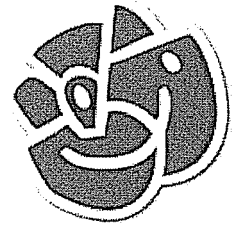

26

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
KF/KS Kansli	
Ink.	2011 -03- 14
Dnr:	331-637/2011
Till:	ST

Motion av Tara Twana och Kaj Nordquist (båda S) om ett projekt med syfte att Stockholms stad tar fram nya metoder för att anställa fler personer med funktionsnedsättningar

Under de senaste fyra åren har antalet unga förtidspensionerade ökat med omkring 50 procent. Det är 26 597 unga människor som inte kan jobba och de riskerar att hamna i fattigdom. Socialförsäkringsminister Ulf Kristersson erkänner i en intervju i SvD att detta är en politisk katastrof.

Aktivitetsersättning är något som Försäkringskassan beviljar ungdomar mellan 19 och 29 år vilka har en nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom eller funktionshinder. Efter att man fyllt 30 år blir det mycket svårare att få någon form av ersättning. Många inom gruppen kan därför tvingas att leva stora delar av eller hela livet på ekonomiskt bistånd. Försäkringskassans överdirektör Stig Orustfjord varnar för att dessa ungdomar riskerar att bli morgondagens fattigpensionärer.

Betydande grupper får sin funktionsnedsättning under en senare del av livet. Den som över 50 inte enkelt omskolas till samma arbetsuppgifter som tidigare riskerar en mycket bekymmersam avslutning på sina yrkesverksamma år.

Å andra sidan, så vet vi utifrån framtidsanalyser att fler personer behöver komma i arbete i vår stad. Dels behöver fler flytta hit från olika håll, dels behöver de som redan bor i staden anställas i högre grad.

Ett eget arbete och möjlighet till självförsörjning är en förutsättning för individens delaktighet i samhällsgemenskapen.

Ofta sägs att människor med funktionsnedsättningar utgör ca 10 procent av befolkningen. Den faktiska siffran beror på en rad faktorer, som åldersfördelning, nivån på aktuell sjukvård och levnadsstandard. Antalet människor i yrkesverksam ålder med funktionsnedsättningar i Stockholm med omnejd kan på goda grunder antas vara något i närheten av 100000. Eftersom gruppen för hela landet är ca 525000, enligt Handisam och HSO.

Människor med funktionsnedsättningar är inte någon homogen grupp. Här finns både de traditionella nedsättningarna som rörelsehinder, psykiska eller utvecklingsstörningar. Men också andra grupper med kognitiva nedsättningar som synnedsättningar, hörselproblem eller intellektuella funktionsnedsättningar.

Handikapprörelsen brukar säga att gruppen lever i ständig lågkonjunktur. Det blir inte många fler jobb i högkonjunktur, men definitivt färre i svårare tider.

Enligt Statistiska centralbyrån, 2008, ser antalet sysselsatta inom gruppen ut som följer:

Hörselskadade 73

Döva 57

Rörelsehinder 48

Psykiska 35

Hjärt- och kärl 47

Synskadade 62

Enligt samma undersökning har människor med funktionsnedsättningar förvärvsarbete i genomsnitt till 50 procent.

Stockholm har en heterogen befolkning vilken är sammansatt av människor med olika etnisk bakgrund, i alla åldrar, med olika sexuell läggning och religion, både med och utan funktionsnedsättning.

Stockholms stad ska i sin roll som Sveriges största arbetsgivare bedriva ett aktivt mångfaldsarbete och erbjuda människor med funktionsnedsättning ett meningsfullt arbete med en anställning som är trygg och en lön som det går att leva på.

Stockholms stad är en av landets största arbetsgivare med ca 45 000 anställda. Det finns både egendrivna verksamheter och upphandlad sådan inom stadens hank och stör. Enligt kommunens personalpolicy ska Stockholms stad vara en förebild. En förebild i att ta vara på och värdesätta invånarnas mångfald. En förebild i att förebygga och motverka diskriminering på arbetsplatserna.

Det finns dock positiva förebilder, såsom matvarukedjan ICA och hamburgerrestaurangkedjan Max som har påbörjat ett aktivt arbete med att anställa folk med funktionsnedsättning. Likaså finns ett pågående projekt inom Stockholms läns landsting för att få anställda i ledande befattningar att se möjligheter i att anställa människor med funktionsnedsättningar. Det är något som även Stockholms stad ska klara av. Hälften av alla arbetstillfällen finns ju i den offentliga sektorn i vår stad. Det handlar inte om bristande resurser, men det krävs en starkt kompetens hos rekryterare och är en fråga om politisk inställning och ambition.

(Den vetenskapliga världsstjärnan Stephen Hawking är professor i fysik, svårt handikappad, förlamad och stum och kan endast kommunicera via en dator. Idag har vi tack vare IT och andra former av stöd alla möjligheter att ge människor med funktionsnedsättning samma förutsättningar som alla andra att kunna utföra sitt arbete.)

I utkast till nytt handikapprogram 2011 för Stockholms stad sägs det följande:

1. Allas arbetsförmåga ska tas tillvara

Staden ska främja möjligheten till anställning, praktikplatser och sommarjobb. Rekryteringsförfarandet inom stadens nämnder och styrelser ska inte missgynna eller diskriminera personer med funktionsnedsättning. Personer med funktionsnedsättning ska kunna arbeta i Stockholms stad.

Staden ska i första hand verka för att personer som har en funktionsnedsättning får tillgång till arbetsförmedlingens insatser. Stadens jobbtorg kan även ses som en resurs för gruppen.

Ett övergripande mål med dagliga verksamheter enligt LSS och dagverksamheter enligt SoL är att utveckla den enskildes möjlighet till arbete.

(Artiklar i FN-konventionen: 19, 27, 28).

Indikatorer:

- Andelen anställda personer med funktionsnedsättning i Stockholms stad.
- Andelen personer med funktionsnedsättning som övergår till lönearbete efter deltagande i dagliga verksamheter enligt LSS eller dagverksamheter enligt SoL.

Stockholms stad bör ta detta på allvar och åtgärda problemen. Det är inte bara självklart utifrån politiska principer, rättvisa och rimlighet. Det är också rationellt att alla som kan arbeta och bidra till sin egen försörjning ska göra det. Ett sätt att uppnå detta är att inleda ett projekt i syfte att personer med funktionsnedsättningar ska kunna komma ifråga i större utsträckning för reguljära anställningar inom verksamheter finansierade av kommunen. Som regel bör anställningarna vara på samma villkor som för andra. I undantagsfall kan andra anställningsformer krävas såsom lönebidrag eller andra arbetsmarknadsåtgärder.

Stockholms stad bör arbeta fram en idé till ett kompetensutvecklingsprojekt med syfte att till nyckelpersoner (chefer, personalhandläggare m.fl.) förmedla kunskap om de möjligheter det innebär att anställa personer med funktionsnedsättning.

Projektet bör inledas med en mobiliseringsfas i syfte att staka ut tänkbara handlingsalternativ. Ett första steg i ett sådant projekt kan vara att ge Stockholms stads chefer m ökad kompetens och förståelse för personer med funktionsnedsättning. Det handlar om kompetensutveckling inom områden såsom ledarskap, personalansvar, information, bemötande, tillgänglighet etc.

Om ett sådant projekt kan generera en bra kompetensutvecklingsmodell, så kan denna också spridas vidare till andra större arbetsgivare. Förhoppningsvis påvisas vilken typ av kompetens som personer med funktionsnedsättning behöver för att matcha kommunen som arbetsgivare. Detta kan i så fall även bli en viktig information till Arbetsförmedlingen.

Problemet

Personer med funktionsnedsättning är en grupp som även i högkonjunktur har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Enligt rapporten "Strategi för fler personer med funktionsnedsättning i arbete" (februari 2008) är sysselsättningsgraden generellt sett betydligt lägre bland personer med funktionsnedsättning än i den övriga befolkningen.

Det finns säkerligen flera orsaker till detta. En viktig faktor är dock bristen på kunskap om och attityden till funktionsnedsattas arbetsförmåga. I den ovan nämnda rapporten diskuteras arbetsgivares attityder till att anställa personer med funktionsnedsättning. Genom att synliggöra mångfaldens fördelar kan arbetsgivares attityder påverkas och förändras.

Samarbetsparter

En grupp med representanter från kommunen och Handikapporganisationerna behöver bildats för att samverka i ett sådant här projekt.

En viktig samverkanspart är Arbetsförmedlingen med sin kunskap om personer med funktionsnedsättning och om den arbetsmarknad som kan vara tillgänglig för denna grupp.

En annan samarbetspart är Stockholms läns landsting som för närvarande arbetar med ett liknande projekt "Min kompetens, din möjlighet", med stöd från ESF. I det här förstudien genomförts och projektet har gått över i sin genomförandefas med insatser riktade mot nyckelpersoner inom Stockholms läns landsting.

Utöver att anslå egna medel kan staden, i likhet med SLL, ansöka om delfinansiering från ESF, Europeiska socialfonden.

Inledande arbete

Projektet bör inledas genom en mobiliseringsfas som bland annat ska ge svar på följande frågeställningar:

- Vilka personer avses? Analys och definition av funktionsnedsättningsbegreppet inom ramen för detta projekt.
- Vilka typer av anställningar kan bli aktuella för personer med funktionsnedsättning?
- Hur kan kommunen ta ett ansvar för att öka antalet anställda med funktionsnedsättning, som står till arbetsmarknadens förfogande?
- Vilken typ av kompetensutveckling behövs inom kommunen för att öka kunskapen om funktionsnedsättning och om vilka problem som personer med funktionsnedsättning möter på arbetsmarknaden?
- Vilka grupper av anställda ska utbildas? Hur stor omfattning ska kompetensutvecklingen ha och vad ska den innehålla?
- Vem ska utföra kompetensutvecklingen och i vilken form?
- Hur ska kompetensutvecklingsinsatserna spridas inom kommunen?
- Hur tydliggöra att projektet inte är ett rehabiliteringsprojekt utan ett kompetensutvecklingsprojekt?

Hemställan.

Med anledning av vad som redovisats ovan hemställer vi om

- att Stockholms stad ansöker om delfinansiering via medel från ESF-rådet för att arbeta fram metoder för att kunna anställa fler personer med funktionsnedsättningar.
- att projektet inleds med en sex månaders mobiliseringsfas, under vilken undersöks chefer och personalrekryterares behov av kunskaper och stöd för att anställa fler personer med funktionsnedsättning inom verksamheter finansierade av Stockholms stad.
- att ambitionen är att staden ska gå vidare och implementera resultaten från mobiliseringsfasen i en implementeringsfas.
- att Stockholms stad implementerar sitt eget program för delaktighet för personer med funktionsnedsättningar 2011 – 2015 och alldeles speciellt punkt 5.

Tara Twana (S)

Kaj Nordquist (S)

